

Jafnréttisáætlun fyrir leikskóla Árborgar 2025-2028

Jafnréttisstefna fyrir leikskóla Árborgar er þríþætt, þ.e.nær yfir a) nemendur b) foreldra, c) kennara og aðra starfsmenn leikskólans. Hún nær til jafnréttis kynjanna samkvæmt lögum nr. 150/2020, um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna. Einnig tekur hún mið [af jafnréttisáætlun Sveitarfélagsins Árborgar 2023-2026](#), [Stefnu og viðbragðsáætlun Sveitarfélagsins Árborgar gegn einelti](#), kynbundinni áreitni, kynferðislegri áreitni og ofbeldi (EKKO) og [Barnasáttmála sameinuðu þjóðanna](#) um réttindi barna.

Mikilvægt er að tryggja jafnrétti í viðum skilningi til að hæfileikar allra fái notið sín og leikskólinn njóti þess mannauðs sem býr í hverjum og einum. Lögð er áhersla á að komið sé fram við allt fólk af virðingu og á uppbyggilegan hátt. Jafnframt er lögð áhersla á að í leikskólum Árborgar sé unnið gegn viðhorfum sem gætu leitt til aðstöðumunar vegna kyns, kynþáttar, trúarbragða, uppruna, fötlunar eða kynhneigðar.

Líkt og Sveitarfélagið Árborg fordæma leikskólar Árborgar allt einelti, áreitni, ofbeldi eða aðra ótilhlýðilega háttsemi og á það við um alla í leikskólasamfélaginu, jafnt börn sem fullorðna. Vísað er til stefnu og viðbragðsáætlun Sveitarfélagsins Árborgar gegn einelti, kynbundinni áreitni, kynferðislegri áreitni og ofbeldi (EKKO) sem er órjúfanlegur hluti af jafnréttisstefnu sveitarfélagsins.

Forvörn.

Í upphafi skólagöngu barns hefst forvarnarstarf gegn einelti með jákvæðum samskiptum á milli heimilis og skóla. Samskipti barna innbyrðis og hvernig þau fara fram skiptir miklu máli í forvarnarstarfi gegn einelti. Áhersla leikskólanna á uppbyggingu jákvæðrar sjálfsmyndar hjá barninu er mikil forvörn. Mikilvægt er að vera með fræðslu fyrir starfsfólk sem byggir á að það þekki einelti þegar það á sér stað og kunni að uppræta og/eða vinna með eineltismál ef þau koma upp. Allt starfsfólk fær einnig fræðslu um kynferðisofbeldi og kynferðislega hegðun barna ([netnámskeið BOFS](#)). Vinna á eftir áætlun leikskólans við úrlausn þessarra mála. Hvert mál er einstakt og er unnið samkvæmt því.

Markmið jafnréttisáætlunar leikskóla Árborgar

Markmið jafnréttismenntunar er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýni og jafnréttis. Jafnréttisstefna gildir um starfið með börnunum, um skólanámskrá leikskólanna, um starfsmannastefnur og um samvinnu við foreldra.

Leiðir jafnréttisáætlunar leikskóla Árborgar:

Börn.

Í leikskólum Árborgar:

- Ber að stuðla að jöfnum tækifærum til náms og leiks óháð kyni, uppruna, tungumáli eða fötlun.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvenær: Í daglegu starfi, við áætlanagerð og skipulagningu leikskólastarfsins.
- Ber að mæta þörfum sérhvers barns óháð kyni. Tryggja ber að öll börn hafi sama rétt, fái sama viðmót, ásamt hvatningu og örvun í þeim viðfangsefnum sem leikskólarnir bjóða uppá.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvenær: Í daglegu starfi, við áætlanagerð og skipulagningu leikskólastarfsins.
- Ber að stuðla að vináttu, samleik og jákvæðum samskiptum kynjanna.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvenær: Í daglegu starfi, við áætlanagerð og skipulagningu leikskólastarfsins.
- Ber að stuðla að því viðhorfi að það sé eðlilegt að öll börn, óháð kyni, leiki sér með allt leikefni og taki þátt í öllum leikjum sem leikskólarnir bjóða upp á.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvenær: Í daglegu starfi, við áætlanagerð og skipulagningu leikskólastarfsins.
- Ber að vinna gegn þeirri tilhneigingu að skipta veröldinni upp í kyndbundna veröld.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvenær: Í daglegu starfi, við áætlanagerð og skipulagningu leikskólastarfsins.
- Ber að leitast við að tryggja að börnin upplifi að starfsfólk leikskólans endurspegli margbreytileika mannlífsins og að verkaskipting sé ekki kynbundin.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Í daglegu starfi og við skipulagningu leikskólastarfsins.
- Ber að varast að nota hugtök sem upphelja eða niðurlægja kyn eða atgervi fólks.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvenær: Í daglegu starfi og við skipulagningu leikskólastarfsins.
- Ber að varast neikvæðar staðalímyndir þegar kemur að kynjahlutverkum í lífi og starfi.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvenær: Í daglegu starfi, við áætlanagerð, við val á námsefni og skipulagningu leikskólastarfsins.

Foreldrar.

Í leikskólum Árborgar:

- Ber að leita leiða til að allir foreldrar (óháð uppruna, trú, menningu, kyni, kynhneigð eða fötlun) upplifi að þeir séu velkomnir í leikskólasamfélagið og fái að hafa áhrif.
 - Ábyrgð: Allt starfsfólk
 - Hvenær: Ávallt í daglegu starfi, í rituðu og töluðu máli
- Ber að gæta þess að beina samskiptum og orðum til foreldra/forráðamanna, hvort sem þeir eru í sambúð eða ekki.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvenær: Í daglegu starfi, í rituðu og töluðu máli
- Ber að stuðla að góðu samstarfi við foreldra/forráðamenn.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt
- Ber að leggja áherslu á að báðir foreldrar/forráðamenn mæti í foreldraviðtöl.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur

- Hvernig: Þegar foreldrar/forráðamenn eru boðaðir í viðtöl/samtöl eru báðir foreldrar/forráðamenn hvattir til að mæta.
- Ber að hvetja alla foreldra/forráðamenn til að taka þátt í foreldrasamstarfi við leikskólann.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvernig: Í öllum auglýsingum á vegum leikskólans eru foreldrar/forráðamenn hvattir til þátttöku.
- Beina upplýsingum til beggja foreldra/forráðamanna.
 - Ábyrgð: Kennarar og stjórnendur
 - Hvernig: Til dæmis...
 - Með tölvupósti,
 - á upplýsingatöflu,
 - á heimasíðu leikskólans,
 - í daglegum samskiptum.

Starfsfólk

Í leikskólum Árborgar:

- Ber að stuðla að því að starfsmannahópurinn endurspegli margbreytileika mannlífsins og að verkaskiptingin sé ekki kynbundin.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt og að allt starfsfólk gangi í öll störf
- Ber að auglýsa eftir starfsfólki í leikskólana ókynbundið. Líta til kynjahlutfalls við ráðningar, reynist tveir umsækjendur jafnhæfir.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt
- Er leitast við að foreldrar taki jafnt á sig fjarveru frá vinnu vegna eigin barna.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt
- Ber að vera á verði gagnvart hegðun eða samskiptum sem starfsfólk getur skynjað sem kynbundið áreiti, kynbundið ofbeldi og/eða kynferðislegt áreiti.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt
- Ber starfsfólki að temja sér orðfæri sem tekur tillit til þeirra kynja sem eru á staðnum hverju sinni.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt
- Ber að stuðla að umræðum um jafnréttismál og vinna gegn því að litið sé á störf í leikskólanum sem kvennastörf.
 - Ábyrgð: Stjórnendur og kennarar
 - Hvenær: Ávallt í töluðu máli og rituðu.
- Ber að sjá til þess að allt starfsfólk hafi jafna möguleika til að sækja námskeið/endurmenntun
 - Ábyrgð:
 - Hvenær: Ávallt
- Ber eftir fremsta megni að leita leiða til að styðja við starfsfólk sem stundar nám.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt
- Ber að leita leiða til að gera starfsfólki kleift að samræma skyldur sínar gagnvart vinnu og einkalífi.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt
- Ber að hvetja allt starfsfólk til að nýta sér rétt sinn til fæðingar- og foreldraorlofs.
 - Ábyrgð: Stjórnendur

- Hvenær: Ávallt
- Ber að upplýsa allt starfsfólk um réttindi sín vegna veikinda barna. Gæta þess að það komi fram í starfsmannahandbók.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt
- Ber að kynna aðgerðar- og forvarnaráætlun í tengslum við EKKO mál fyrir öllu starfsfólki .Gæta þess að það komi fram í starfsmannahandbók.
 - Ábyrgð: Stjórnendur
 - Hvenær: Ávallt

Kynning og endurskoðun á jafnréttisáætlun leikskólana í Árborg.

Jafnréttisáætlun þessi er hluti af starfsmannahandbókum leikskólanna í Árborg. Starfsmannahandbókin er á hverri deild og deildarstjórar sjá um að kynna hana fyrir kennurum og starfsmönnum sem eru að hefja störf. Starfsmannahandbókin er uppfærð þegar þurfa þykir og/eða þriðja hvert ár.